

Tid: 2023-09-04, kl 10:00-12:00

Plats: Konferensrum Graniten, Zirkongatan 7, Västra Frölunda.

Närvarande

Ledamöter från pensionärsföreningarna

Ann-Katrin Berg, HBT-seniorena
Anna-Maj Christiansson RPG
Marianne Dagerot, SPF Näset/Önnered
Gudrun Järlebratt, SPF Älvsborg
Christina Ramberg, SPF Askim
Pernilla Knutsson, SPF Linje 9
Erna Kristensson, PRO Smycket
Annalena Thuesen, SKPF
Lisbeth Eriksson, SKPF
Ulf Johansson, SKPF

Frånvarande

Gerda Svendsen, SKPF

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen (ÄVO)

Simon Andrén Cederholm, Avdelningschef kvalitet och utveckling
Katarina Meuller, tf Avdelningschef hälso- och sjukvård
Ingela Weiland, Avdelningssekreterare hälso- och sjukvård

§1. Mötets öppnande samt fastställande av dagordningen

Avdelningscheferna Katarina Meuller och Simon A Cederholm hälsar alla välkomna till Pensionärsråd Sydväst och inleder mötet. Dagordningen fastställs med tillägg under övriga frågor.

§2. Lokalbehovsplan

Avdelningschef Simon A Cederholm informerar om Äldre samt vård- och omsorgsnämndens lokalbehovsplan och faktorer som vägs in i lokalbehovsanalysen. Det finns ett behov av ytterligare utbyggnadsbehov av VoB. Just nu finns det 65 olika lokalprojekt på gång. Ett behovsscenario av VoB samt vård- och omsorgsinsats i ordinärt boende beräknas öka med 70% fram till 2040.

Presentation av lokalbehovsplanen kommer inte att skickas ut med dagens protokoll, hänvisning till ärendet som ligger i nämndhandlingar.

Protokoll

Sammanträdesdatum: 2023-09-04

Se ärenden och handlingar som går till nämnden via denna länk.

[Nämndhandlingar - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](https://namndhandlingar.goteborg.se)

Pensionärsorganisationerna tar upp att det finns många lediga lägenheter i ÄVO:s regi.

Avdelningscheferna informerar att nämnden som helhet har ställt sig positiva till lägenheter i extern regi. En stor anledning till ramavtal med privata utförare är att ÄVO kan ta till detta om ÄVO:s egna lägenheter är fullbokade. Tomma lägenheter är mycket kostsamt för ÄVO och det är därför in- och utskrivningsprocessen är väldigt viktig. Högre grad av valfrihet till att välja externa lägenheter innebär att ÄVO kan få tomma lägenheter, där det finns ett behov av ersättning. Om en person tackar nej till ett boende erbjuds nytt boende om tre månader. Det finns också en kö för omflyttning. Oftast är det behovet som styr men självklart tas också hänsyn till önskemål. 400 personer står i kö, men det finns 4000 boenden.

Pensionärsföreningarna tar idag upp önskemål om att få en dragning av politiken.

§3. Mat och måltid

Emma Davachi, är dietist och ny verksamhetsutvecklare inom Service Måltid ÄVO. Emmas huvuduppgift är nu att leda implementeringarna för det som presenteras idag. Det är nationella riktlinjer som styr måltider i äldreomsorgen. På ett vård- och omsorgsboende är dagens höjdpunkt att samlas kring en måltid med andra människor. Måltiden är inte bara det som är på tallriken, det är en värdighetsgaranti där trevnad, trivsel och samvaro ingår. Som omsorgspersonal ska man lyssna in vad de boende har för önskemål såsom vem man vill sitta med. Att personalen sitter med i lugn och ro vid matbordet har också stor betydelse. Hänsyn ska tas till kulturella och religiösa aspekter. Emma visar Göteborgs Stads policy och anvisningar för mat och måltid. Att få i sig näring och protein är ett viktigt samarbete mellan Service och vård- och omsorgsboenden. Miljösmarta måltider minskar negativ miljö- och klimatpåverkan. Mycket av detta sker redan på måltider, men målet är att det ska vara lika över staden.

Emmas uppgift riktas inte mot hemtjänsten. Personal i hemtjänsten kan dock arbeta efter dokumentet som presenteras idag.

Pensionärsföreningarna tycker att föreläsningen idag har varit bra och frågar Emma hur pensionärsföreningarna kan hjälpa till att påverka och hur de som pensionärsorganisationer kan hantera detta.

Pensionärsorganisationerna frågar om personalens möjligheter och resurser finns för att arbeta på detta sätt. Emma bekräftar att resursfrågan är viktig för

Protokoll

Sammanträdesdatum: 2023-09-04

att detta ska fungera. Projektplan ska nu utfärdas för att få detta implementerat. Det ska göras lika över hela staden.

Emma vill gärna få återkomma till ett pensionärsråd och anser att pensionärsorganisationernas synpunkter är viktiga.

Pensionärsorganisationerna önskar få återkoppling och vidare information om utvärdering.

§4. Övriga frågor

- **Tand- och munhälsa**

Pensionärsorganisationerna tar upp översyn gällande tand- och munhälsa på äldreboenden samt hur man som boende hemma har möjlighet till samvård. Avdelningscheferna meddelar att det till nästkommande möte kommer att bjudas in föreläsare kring tand- och munhälsa.

- **Hemtjänstindex**

SPF har skickat mejl med frågan hur Hemtjänstindex har påverkat.

Avdelningscheferna informerar att förvaltningen kommer att återkomma med resultat och analys till nämnden samt till det förvaltningsövergripande pensionärsrådet, men kan inte svara på exakt när.

- **Äldreomsorgslyftet**

SPF har skickat mejl och frågat om äldreomsorgslyftet.

Avdelningscheferna svarar att frågan kommer att förmedlas till det förvaltningsövergripande pensionärsrådet.

- **Språkutveckling**

Pensionärsorganisationerna önskar få en uppföljning av språkutvecklingen som tidigare har tagits upp på pensionärsråd.

Avdelningscheferna svarar att det på nämndsammanträde i maj redovisades hur vi ska arbeta med denna fråga. Detta ingår i rekryteringsprocessen. Problemet är just nu större än vad ÄVO kan tillgodose. Arbetsmarknad och vuxenutbildning håller i utbildningarna och ÄVO beställer av dem.

§5. Punkter till kommande pensionärsråd

- Tand- och munhälsa

Vid anteckningarna var,

Ingela Weiland

1

2

3

Samvaro

Hållbar stad – öppen för världen

4

Viktigast för matgästen

Hållbar stad – öppen för världen

5

Måltidsmiljö

Enligt värdighetsgaranti:
Lugnt och fräscht vid matbordet utan störande inslag.
Dukningen är anpassad efter den enskildes behov.
 Personalen måste vara uppmärksam på hur var och en vill ha maten upplagd och serverad.
 Även för den som måste ha **hjälp med matning**, ska måltiden utgöra ett **positivt avbrott** på dagen och ske på den enskildes villkor.

Vi erbjuder dig : **en trivsamt måltidsmiljö**
med varierande mat
och näringsrik kost

Hållbar stad – öppen för världen

6

Nationella riktlinjer för måltider i äldreomsorgen
Ordna och värksäkra boendet – hemmet och äldreboendet
Livsmedelsverket

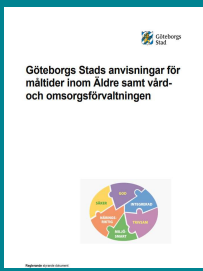

Göteborgs Stad

Hållbar stad – öppen för världen

7

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborgs Stad

Hållbar stad – öppen för världen

8

Integrerade måltider

Måltiden ska vara något att se fram emot och njuta av som en del av dagens upplevelser.

- Påverka när man äter
- Tillräckligt med tid
- Äta enskilt eller gemensamt med andra
- Möjlighet att lägga upp mat eller tillbehör själv.
- Personal sitter med vid måltiden - lugn - samtal
- Hänsyn kulturella och religiösa aspekter
- Måltidsombudsmöte
- Måltidsråd

Göteborgs Stad

Hållbar stad – öppen för världen

9

Trivsamma måltider
Stämningen och miljön ska vara välkomnande och bjuda in till njutningsfulla måltider. Måltiden ska vara en höjdpunkt med fokus på matgästens behov och önskemål

- Tilltalande dukning och servering
- Anpassa utifrån helg, högtider, årstider
- Maten presenteras på inbjudande och trevligt sätt
- Professionella förhållningssätt
- Matgästens behov
- Anpassade hjälpmedel
- Måltidsro

Trivsamt

Hälsbar stad – öppen för världen

10

Måltidschecklista

Äldre samt vård och omsorgsförvaltningen

Checklista för måltider

	OK
Se till måltid	
Vid hämtning av mat gäller rent förhållande, rena kärl och uppsett bord.	
Planering för maten och serveringsförfarandet ska vara tydligt och lätt att följa och följande bemärkelser:	
Informera alla om skäret och praktiska saker som vilka rutiner som gäller vid måltider.	
Tillfälliga måltider presenteras dagens meny i tydligt och tydligt.	
Förbered serveringsplan, med exempelvis:	
• måltidsrutin • serveringsplan och skäret • serveringsrutin	
Planera måltidsplanen eller hämta maten. Kanske någon gård vill hjälpa till.	
Beaktningen innan maten serveras	
Stippa och stippa till maten före måltiden.	
Värm tallrikar, serveringsplan och skäret i ugn eller micro. Värm tallrikar till maten som ligger.	
Duka med tydliga kruskylar, läga bordsskyltar eller bord, duk eller bordsskyltar, serverar, glas och bestick. Använd dukning kan förekomma på dagens måltid.	
Duka från kruskylar och kruskyl till måltiden på dagens meny, exempelvis: måltiden, serverar eller kruskyl. Att vara på skäret efter kommande måltid.	
Vid måltiden måltiden ska vara tydligt och tydligt.	
Måltiden, hjälpmiddel och serverar är anpassade till måltiden. Det är viktigt att det inte ska vara funktionssvårigheter, så att det blir tydligt att göra vara tydligt vid måltiden.	
Förbered maten som ska serveras till måltiden. Det är viktigt att det inte ska vara funktionssvårigheter, så att det blir tydligt att göra vara tydligt vid måltiden.	
Planera måltiden till måltiden och till sin måltid.	

Hälsbar stad – öppen för världen

11

Näringsriktiga måltider
Att täcka behov av energi och näring är nödvändigt för att bevara hälsa och funktionsförmåga.

- Måltidsordning
- Sängkantsmat /minskat nattfastan
- Näring och energi
- Beräkning
- Dryck
- Mellanmål
- Samverkan med sjuksköterska

Näringsriktig

Hälsbar stad – öppen för världen

12

Goda måltider

Matgästen ska serveras god, vällagad och näringsriktig mat anpassad efter behov och önskemål

- Bidra till livskvalitet och hälsa
- Individanpassad: anpassa efter behov och önskemål och erbjud alternativ
- Presentera på trevligt sätt
- Professionellt förhållningssätt
- Matgästens synpunkter på måltiden – dialog med kök

God

Hållbar stad – öppen för världen

13

Säkra måltider

Med ökad ålder försämras immunförsvaret och känsligheten ökar. Säkra måltider i en trygg miljö.

- Följa hygienrutiner och egenkontroll
- Rätt mat till rätt person
- Ordination av specialkost och konsistensanpassad mat
- Hantering av timbalkost
- Utbildning i livsmedelshygien

Säker

Hållbar stad – öppen för världen

14

Miljösmarta måltider

Minska negativ miljö- och klimatpåverkan

- Beställa rätt mängd minskar svinn
- Måltider som bereds på enhet anpassas efter åtgång
- Köket lagar och levererar utifrån beställning
- Fungerande egenkontroll
- Matsvinn mäts årligen
- Minska på användning av engångsmaterial

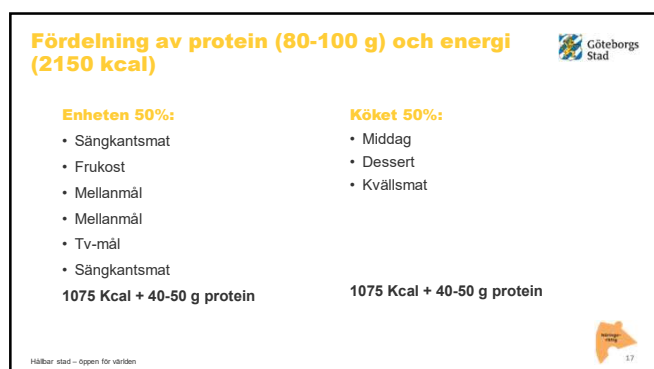
Miljö-smart

Hållbar stad – öppen för världen

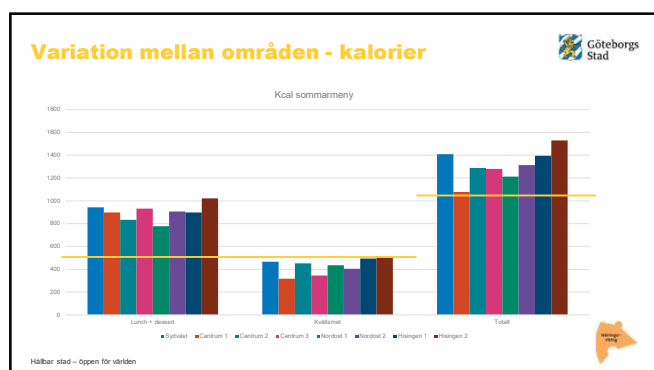
15

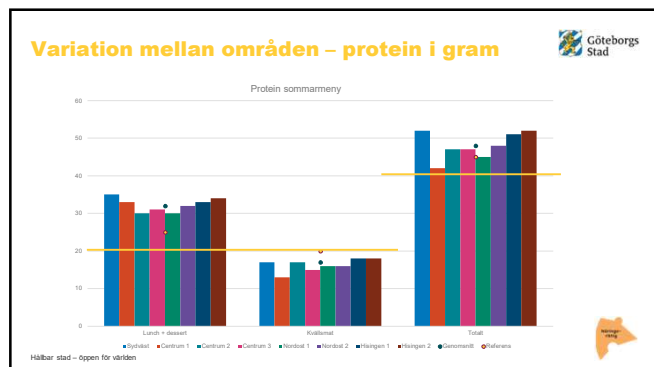
16

17

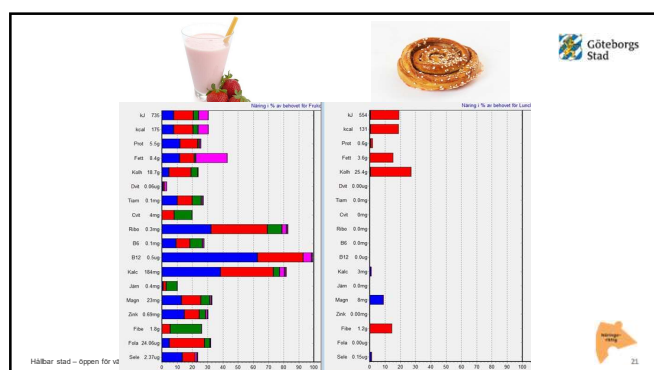
18

19

20

21

Mellanmål med energi och protein

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborgs Stad

22

Mellanmålsworkshop

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborgs Stad

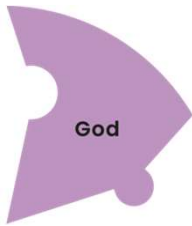
23

Goda måltider

Matgästen ska serveras god, vällagad och näringsriktig mat anpassad efter behov och önskemål

- Bidra till livskvalitet och hälsa
- Individanpassad: anpassa efter behov och önskemål och erbjud alternativ
- Presentera på trevligt sätt
- Professionellt förhållningssätt
- Matgästens synpunkter på måltiden – dialog med kök

God

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborgs Stad

24

Säkra måltider

*Med ökad ålder försämras immunförsvaret och känsligheten ökar.
Säkra måltider i en trygg miljö.*

- Följa hygienrutiner och egenkontroll
- Rätt mat till rätt person
- Ordination av specialkost och konsistensanpassad mat
- Hantering av timbalkost
- Utbildning i livsmedelshygien

Säker

Hållbar stad – öppen för världen

25

Miljösmarta måltider

Minska negativ miljö- och klimatpåverkan

- Beställa rätt mängd minskar svinn
- Måltider som bereds på enhet anpassas efter åtgång
- Köket lagar och levererar utifrån beställning
- Fungerande egenkontroll
- Matsvinn mäts årligen
- Minska på användning av engångsmaterial

Miljö-smart

Hållbar stad – öppen för världen

26

Hållbar stad – öppen för världen

Kontakt

Emma Davachi
emma.davachi@aldrevardomsorg.goteborg.se

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, Göteborgs Stad

27
